

PODATEK DOCHODOWY

Częściowy zwrot wkładu do spółki jawnej a PIT

Aleksandra Tarka, 13.08.2015 aktualizacja: 13.08.2015, 02:00

Środki pieniężne, które ma otrzymać wspólnik z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną, nie mogą być kwalifikowane do przychodów z praw majątkowych.

Tak uznał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 7 lipca 2015 r. (I SA/GI 1122/14).

Stan faktyczny

We wniosku o interpretację podatnik wyjaśnił, że jest wspólnikiem spółki jawnej. Spółka ta powstała z przekształcenia spółki komandytowo-akcyjnej (SKA), która z kolei powstała z przekształcenia spółki cywilnej. Podatnik był wspólnikiem obu tych spółek. Aktywa netto spółki cywilnej w momencie przekształcenia wynosiły 4,4 mln zł. Zgodnie z zasadami ogólnymi jej zysk był opodatkowany na poziomie każdego ze wspólników.

Podatnik wskazał, że kapitał zakładowy SKA został pokryty w całości przed jej zarejestrowaniem w rejestrze przedsiębiorców w procesie przekształcenia formy prawnej i dzielił się na akcje imienne. Wnioskodawca podkreślił, że akcje zostały objęte przez niego oraz drugiego wspólnika po połowie. Następnie udział każdego ze wspólników w majątku SKA jako kolejnej spółki przekształcanej pokrył wkłady wspólników do spółki jawnej. Teraz podatnik rozważa obniżenie wartości wkładu w spółce jawnej i wypłatę części środków lub wystąpienie z niej i wypłatę środków w kwocie równej wartości opodatkowanych uprzednio zysków. Kwoty te będą pochodzić z majątku, który został opodatkowany na etapie działalności w formie spółki cywilnej, następnie był jednak przeksięgowany na kapitał zakładowy SKA, by w efekcie zostać przeksięgowanym na kapitał spółki jawnej.

Podatnik zapytał czy po jego stronie powstanie obowiązek podatkowy w związku z otrzymaniem środków pieniężnych w wyniku zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce jawnej. Sam uważał, że nie. Podkreślił, że dla rozliczeń podatkowych wspólników spółek nieposiadających osobowości prawnej charakterystyczna jest zasada jednokrotności opodatkowania realizowanego zysku spółki.

Fiskus nie potwierdził tego stanowiska. W jego ocenie wnioskodawca błędnie uznaje, że otrzymanie środków pieniężnych jako ekwiwalentu opodatkowanego już udziału kapitałowego, w skład którego weszły te opodatkowane zyski, nie podlega PIT. Urzędnicy podkreślili, że w związku z otrzymaniem środków pieniężnych od spółki jawnej z tytułu obniżenia wartości wkładu u wnioskodawcy powstanie przychód podlegający opodatkowaniu PIT. Przychód ten należy zaliczyć do przychodów z praw majątkowych.

W interpretacji zauważono, że w stosunku do przychodów uzyskanych w związku z obniżeniem wkładów w spółce jawnej ustawodawca nie określił żadnych szczególnych rozwiązań. To oznacza, że zastosowanie będą miały ogólne regulacje dotyczące ustalania przychodów z poszczególnego źródła przychodów.

Dochodem dla podatnika będzie nadwyżka sumy przychodów nad kosztami faktycznie poniesionymi na nabycie (objęcie) tego wkładu w takiej wysokości, w jakiej nie zostały rozliczone w spółce jawnej. Jeżeli koszty będą równe sumie przychodów, to wówczas nie wystąpi dochód do opodatkowania. Organ podatkowy zauważył jednak, że przy częściowym obniżeniu wartości wkładu wniesionego uprzednio do spółki jawnej wnioskodawca będzie uprawniony do zaliczenia do kosztów proporcjonalnej części wartości wkładu z dnia jego wniesienia. Dochody z praw majątkowych podlegają kumulacji z innymi dochodami i należy je wykazać w zeznaniu rocznym.

Rozstrzygnięcie

Podatnik zaskarżył interpretację i wygrał. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach stwierdził, że przeprowadzona przez organ interpretacyjny kwalifikacja spornych środków do przychodów z praw majątkowych jest wadliwa.

Po analizie przepisów WSA wskazał, że w żadnym przepisie ustawodawca nie wypowiedział się wprost co do kwalifikacji do źródła przychodów, środków pieniężnych otrzymanych przez wspólnika spółki niebędącej osobą prawną z tytułu zmniejszenia w

niej udziału. Systemowe odczytanie przepisów ustawy o PIT wskazuje jednak, że z woli ustawodawcy należności wspólnika z udziału w spółce osobowej prowadzącej działalność należy co do zasady uznawać za przychody z działalności gospodarczej. Zdaniem WSA świadczy o tym nowelizacja przepisów, która obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. Wynika z niej, że niedopuszczalne już byłoby kwalifikowanie przedmiotowych środków pieniężnych jako przychodów z praw majątkowych, pomimo ich bezsprzecznej łączności z udziałem kapitałowym.

Sąd uznał, że zakwalifikowanie środków pieniężnych, które ma otrzymać wnioskodawca z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną, do przychodów z praw majątkowych było błędem. Jego zdaniem fiskus powinien był rozważyć kwalifikację tych środków jako ewentualnego przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej.

—oprac. Aleksandra Tarka

Zdaniem eksperta

Przemysław Szabat, SSW Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy

Kwestia opodatkowania częściowego zwrotu wkładu wspólnikowi spółki osobowej nie została uregulowana wprost w przepisach ustaw podatkowych. Brak wyraźnej regulacji w tym zakresie powoduje liczne wątpliwości interpretacyjne dotyczące skutków podatkowych takiej operacji, a więc tego, czy po stronie wspólnika powstaje przychód podatkowy, a jeżeli tak, to do jakiego źródła przychodów należy go zakwalifikować (w przypadku osób fizycznych) i czy można rozpoznać koszt uzyskania takiego przychodu. Powstała w ten sposób luka prawną organy podatkowe dotychczas próbowały zagospodarować twierdząc, że częściowe wycofanie wkładu ze spółki osobowej powoduje powstanie u osoby fizycznej przychodu z tytułu praw majątkowych, który powinien zostać opodatkowany na zasadach ogólnych (stawką progresywną). Takie rozwiązanie prowadziłoby de facto do podwójnego opodatkowania wspólników spółek osobowych, którzy najpierw byłiby opodatkowani „na bieżąco”, stosownie do posiadanego przez nich prawa do udziału w zyskach spółki osobowej, a następnie – w związku z częściowym wycofaniem wkładu ze spółki osobowej. W konsekwencji, potencjalnie możliwe byłoby opodatkowanie tego samego zysku wygenerowanego przez spółkę osobową dwukrotnie, co byłoby sprzeczne z zasadą jednokrotnego opodatkowania wspólników spółek osobowych. W komentowanym orzeczeniu sąd

stanął na stanowisku, że przychód wspólnika powinien być kwalifikowany jako przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej. Chociaż stanowisko to jest korzystniejsze dla podatników, niż interpretacja organu podatkowego kwalifikującego przychód do praw majątkowych, to należy zwrócić uwagę, że istnieją przekonujące argumenty dla uznania, że częściowe wycofanie wkładu w ogóle nie powinno być kwalifikowane jako przychód podatkowy.

© Licencja na publikację © © Wszystkie prawa zastrzeżone

źródło: Rzeczpospolita

TAGI: Spółki PIT Orzecznictwo Wojewódzki Sąd Administracyjny(WSA) Dobra firma
zwolnienia/ulgi/odliczenia

foto: www.sxc.hu

Przemysław Szabat
foto: materiały prasowe